

A fölemelt tekintet a becsületes életet, a jól végzett munkából fakadó igaz emberi önérzetet, az étellel szembeni optimizmust, küzdeni akarást, bizalmat, hitet kifejező örök emberi magatartás.

Nekünk vallásos embereknek ez a fölfelé való tekintés jelenti még az Istenre függesztett nézést, a mózesi tízparancsolattól a jézusi kettős szeretetparancs szem előtt tartását, e parancsolat követését és betartását. Nem az önös önérdék lefelé húzó, csak önmagát tekintő elrekesztő magatartását jelenti, hanem az élet tiszteletét, a kitárulkozó, a mások javát is szem előtt tartó, azért küzdő emberi közösségért, népért, emberiségért élő, felelősséget és elkötelezettséget érző emberi életet, az Istenben való bizalom erre erőt adó, megújító, fáradságot és reményvesztettséget legyőző, megtartó és előre vivő áldását.

Most, az újesztendő első óráiban, amikor Istenhez fordulunk remegő szívvel, de rendületlen hittel és bizalommal, az Ő végtelen áldását, segedelmét, gondviselését kérjük szereteteink, népünk, egyházunk, az emberiség életére. És önmagunk életére, hogy emberek legyünk s azok maradjunk.

De nemcsak kérünk és mindent Istentől várunk, nemcsak Rá hagykozunk... Hiszen Isten munkát végezni tudó két kézzel, járni, haladni biztosító lábakkal, igaz eszményekért dobogni tudó szívvel, lélekkel teremtett minket. Értelmet adott és szemet, hogy lásunk, tudjunk, válasszunk: mi a jó és mi a rossz. És akaratot, hogy követni tudjuk azt, amit választottunk.

Halljuk az Írás örök szavát: „Én adok ma elötökbe áldást és átkot.“

Mi az áldás? Maga az élet, ha jó kedvvel, becsületesen végzi az ember munkáját, feladatát. Ha a békesség bástyájával védi, a szeretet melegével öleli, a lélek szárnyalásával emeli magasba.

De átok, ha békétlenség töri össze, reménytelenség uralkodik rajta, csak önmagát tekintő, másokat letipró indulat hajtja, vezérli.

Áldottnak akarjuk, kívánjuk az újesztendőt. Ez őszinte, igaz vágyunk. De mit teszünk érte, hogy valóban az legyen? Szemünket most a magasba emeljük, de hogy áldott legyen az életnek ez az évnvi útja, úgy kell járnunk, hinnünk és cselekednünk, hogy mindig emelt tekintettel állhassunk meg Isten és ember előtt.

Út előtt állunk, haladni akarunk rajta előre. Nem a bizonytalanságba, hanem a bizonyosság érzésével, tudatával, a megmaradás, az emberi, isteni-gyermeki kiteljesülés felé. Hogyan?

A székely ember az életben fontos dolgokat, emlékeztetőket valamikor mélyen bevészte egy darab fába, amelyet mindig magával hordott. De nemcsak a fába, hanem lelkébe is. Mi is lelkünkbe vésve kell hordozzuk az örök parancsolatot, amely Istenhez és emberhez köt minket, ami erőt ad, vezetni tud, megtart és előrevisz: szeresd a Szeretetet, szeresd a Békét, szeresd a Jóságot, szeresd az Igazságot, az

ISTENT! Ragaszkodj hozzá, egy pillanatra se hagyd el, hogy be tudd tölteni a nehéz parancsot: „Szeresd felebarátodat, mint önmagadat.“

De valamire még figyelnünk kell! Mi az, amit magunkkal viszünk az új esztendőbe? Terheket, gondokat, ami lenyomja vállainkat, megbénítja életakarásunkat? Vagy mindent elfelejtve, eldobva szabadon akarunk haladni?

Lehet-e nyomasztó teherrel a vállunkon, szívünkön haladást remélni? És lehet-e mindent félredobva üresen nekivágni, elindulni?

Mi nemcsak testileg vagyunk e földön, de lelkileg is. Otthont keresünk, építünk. De ez nemcsak ház, hanem az érzéseknek, reményeknek, munkának melegséget, biztonságot, erőt adó láncolata. Kötődések sorozata. Szeretni kell a földet, melyen élünk, a helyet, melyhez tartozunk, a munkát, melyet végzünk, a közösséget, melynek tagjai letünk.

Váczi Mihály egyik nagyszerű elbeszélésében egy kútról és egy mohos favederről emlékezik. — Messze a várostól és a tanyáktól, kint a pusztán állt egymagában egy gémes kút. Favödret a moha már beleppte. A vödör széle, ahol szomjas, tikkadt ajkak érintették, kikopott. De ebben a mohos, régi favödörben kristálytisztán, szomjat oltón, frissítón és életadóan csillogott a víz, ha az arra járó ember a kútba mérítette. S hányan ihattak belőle. Az iskolából hazatérő diák, a messzi útról odaérkező fáradt vándor, a földet a mindennapi kenyérért dolgozó földműves.

Te is vándor vagy! Az út pora belepi nemcsak ruhádat, arcodat, de szívedet is. A tested és a lelked is elfárad. Örök szomjúság tüzel csepepes ajkadon. Az élet vizét szomjazod: melegséget, hitet, erőt, hogy tovább tudj járni.

Az evangélium, a Szentírás élő vízzel telt kútja mindig vár. Vár egyházad, templomod. Ez évnek minden napján, vasárnapján és ünnepeken. Vár, hogy megfüröszd elfáradt, megcsüggedt arcodat, tekintetedet, lelkedet. Vár, ha öröm ér, hogy hálát adva és megosztva, megsokszorozd azt. Vár, hogy találkozzunk az élet kútjánál. Találkozzunk — ember az Istennel, és ember az emberrel. Hogy felfrissült jóakarattal, megértéssel, bizakodással, emelt tekintettel tudjuk járni az utat.

Az út nyitva áll előttünk. Áldás lesz-e vagy átok — tőlünk függ.

Isten nem marad el tőlünk: „mert a te Istened maga megy veled, nem marad el tőled, sem el nem hagy téged.“ Csak te ne hagyd el Istenedet, embertársadat, emberségedet.

Emeld fel hát tekinteted. Emeld lélekkel, szívérzéssel, jóakarattal, nemes gondolatokkal és hittel járd az utat, végezd munkádat, töltsd be a parancsot — szeresd az Istent és szeresd felebarátodat; jöjj újra és újra az evangélium élő vizéhez, és boldog lesz az új esztendőd. Ámen!

BOLDOG ÚJÉVET!

Mt 5, 8

Ha valaki külföldi utazásra készül, elindulása előtt megpróbál ismereteket szerezni a meglátogatni kívánt országról, annak népéről, szokásairól, érdeklődik a látnivalókról, természeti szépségekről, különlegességekről, műemlékekről, amelyeket érdemes megnézni. Ha ismerősei nincsenek, akiktől e felvilágosításokat megkaphatná, útikalauzokat vásárol; többször is végigolvassa, és így próbál magának tájékozódást szerezni. S miután így fölkészül, abban a reményben vág neki az útnak, hogy annak során hasznos tapasztalatokat szerez, értelmi és lelki kincsekkel fog gyarapodni.

Újév reggelén képzeljük azt, hogy most ültünk fel a minket ismeretlen világok felé vivő vonatra. Hiszen az előttünk álló évnek minden egyes napja számunkra titok. Készültünk erre az utazásra, vártuk az elindulás pillanatát. Gondolatban vallatni kezdtük az alig elmúlt évet, vagyis inkább önmagunkat. Ismét végigjártuk az első perctől az utolsóig a megtett utat, és kértük ezt a régi ismerőst, adjon nekünk felvilágosítást: mire összpontosítsuk figyelmünket, hol álljunk meg utunk során, ahol maradandó élményben lesz részünk. Azt szeretnők, hogy ez az utazás mindannyiunk számára hozzon lelki békességet, több boldogságot, mint amennyiben részünk volt. És mert minden felebarátunkban ezt a vágyat fedezzük fel, ezen a napon így köszöntjük egymást: boldog újévet!

Ebben a köszöntésben már benne van a vágy, ami mindannyiunkat elindulásra készítet az ismeretlen új év útjain, szívünkben egy boldogabb holnap reményével. Csakhogy az elmúlt év tapasztalatai nem nagyon biztatnak e remény beteljesedésével. A mögöttünk levő évek tapasztalata inkább azt mondja nekünk, amit évezredekkel ezelőtt a bölcs prédikátor már kijelentett: „Ami volt, ugyanaz, ami ezután is lesz, és ami történt, ugyanaz, ami ezután is történik; és semmi sincs új dolog a nap alatt. Van valami, amiről azt mondják: nézd ezt, új ez; régen volt már száz esztendőkön át, melyek mielőttünk voltak“ (Préd 1,9—10). És mégis minden tapasztalat ellenére, újév reggelén újra fölgyül bennünk a remény, hogy boldogabb életet is tudunk élni, mint amilyen múltunk volt. Reménységünk nem is alaptalan, ha nemcsak az elmúlt év tapasztalataira támaszkodunk, mert minden évezredes bölcsesség ellenére is lehetnek új dolgok a nap alatt; lehetnek még a mi életünkben is. Minden bűnös ember ráléphet a megtérés útjára; minden gyűlölködő megtanulhat szeretni; minden haragosnak lelke megtehet megbocsátással; minden kétségbeesett ember találhat új reményt, és minden szenvedő számára eljőhet a vigasztalás. Nemhiába kívánunk hát egymásnak ezen a napon boldog új esztendőt, de az már igazán csak rajtunk áll, hogy mennyire tesszük boldoggá önmagunk és embertársaink számára. Nem tagadhatjuk meg a múlttól, hogy voltak boldog percei, talán órái is; és nem várhatjuk ettől az új esztendőttől sem, hogy ne legyenek lelkiert megpróbáló napjai. Mindezek mellett azonban mi mégis boldogok akarunk lenni, ezt kívánjuk egymásnak és ön-